

8 November 1933

Opleiding en examen wijkverpleging.

De Minister van Sociale Zaken;

Gelet op het Koninklijk besluit van 21 December 1928 n°. 104 (*Nederlandsche Staatscourant* van 31 December 1928, n°. 253), aangevuld of gewijzigd bij Koninklijk besluit van 15 Augustus 1929 n°. 35 (*Nederlandsche Staatscourant* van 23/24 Augustus 1929, n°. 164), van 12 Maart 1930 n°. 17 (*Nederlandsche Staatscourant* van 17 Maart 1930, n°. 53) en van 13 Februari 1932 n°. 11 (*Nederlandsche Staatscourant* van 17 Februari 1932, n°. 33);

Heeft goedgevonden:

1. In te trekken de beschikking van den Minister van Arbeid, Handel en Nijverheid van 4 September 1929, n°. 568 C., afd. Volksgezondheid (*Nederlandsche Staatscourant* van 5 September 1929, n°. 173), zooals deze beschikking is gewijzigd bij beschikking van 24 April 1931, n°. 271 C, afd. Volksgezondheid (*Nederlandsche Staatscourant* van 24/25 April 1931, n°. 79).

2. Vast te stellen de volgende voorwaarden voor de opleiding en het examen in de wijkverpleging:

Artikel 1.

De opleiding tot het verkrijgen van de aantekening voor wijkverpleging geschiedt door middel van cursussen, uitgaande van zedelijke lichamen, die daartoe de goedkeuring behoeven van den Minister van Sociale Zaken, bij welke cursussen het in deze voorwaarden vastgestelde programma gevolgd wordt.

Artikel 2.

Om aan de opleiding te kunnen deelnemen, moeten de leerlingen in het bezit zijn van een in het Rijksregister ingeschreven diploma A of van een daarmee gelijkgesteld diploma, voorzien van de aantekening voor kraamverpleging, behoudens vrijstelling op grond van het bepaalde onder D, 2, van het Koninklijk besluit van 21 December 1928 n°. 104.

Artikel 3.

De opleiding duurt ten minste 9 ½ maand en bestaat uit een theoretisch en practisch gedeelte.

Artikel 4.

Voor het theoretisch gedeelte wordt vereischt het volgen van een volledige cursus, welke ten minste 300 lesuren omvat.

Op den theoretischen cursus mogen alleen de leerlingen geplaatst worden, die ook de praktijkopleiding kunnen ontvangen.

Artikel 5.

Het theoretisch gedeelte omvat de volgende vakken, doch slechts zooverre, als voor een goed begrip van de praktijk noodzakelijk is:

- I. a. gezondheidsleer: algemeene begrippen over woning, voeding, kleeding en individueele hygiëne;
- b. bacteriologie, parasitologie, epidemiologie, immuniteitsleer, desinfectie;
- c. hygiënische wetgeving (Gezondheidswet, Besmettelijke-ziektenwet, bepalingen met betrekking tot het begraven, Warenwet, de Vleeschkeuringswet);

II. *a.* maatschappijleer (elementaire begrippen over bouw en inrichting der maatschappij, bevolkingsvraagstuk, beginselen der Staatsinrichting) (Rijk, provincie en gemeente);

b. sociale wetgeving (Armenwet, Kinderwetten, Arbeidswet, Woningwet, Veiligheidswet, Ongevallenwetten, Invaliditeitswet, Ouderdomswet, Ziektewet, Werkloosheidsbesluit);

III. *a.* organisatie van de geneeskundige verzorging, de verpleging en den eerste-hulpdienst (overzicht der geschiedkundige ontwikkeling, wettelijke regeling van de opleiding, landelijke, provinciale, gemeentelijke en particuliere organisaties, ziekenfondswezen, fondsen voor verzekering van ziekenhuisverpleging, polikliniek en eerste-hulpdienst, ziekenvervoer);

b. gedragsleer voor de wijkverpleegster; wijkverpleging: verschil in ziekenhuis- en wijkverpleging, inrichting, onderhoud en administratie van het magazijn voor verplegingsartikelen, wijkgebouw, bijzondere maatregelen bij de huisverpleging;

IV. *a.* moederschapzorg (hygiënische raadgeving aan en voorlichting van moeders en a.s. moeders in moederkursus, onderzoek vóór het huwelijk, prae-natale zorg, wettelijke regeling betreffende de zwangeren en de zoogende moeders, de ongehuwde moeder, sociale taak der kraamverpleging), zuigelingenverzorging;

b. kleuterzorg, uitzending van kinderen, geneeskundig schooltoezicht;

V. tuberculosebestrijding;

VI. maatschappelijk werk in zake:

a. bestrijding van geslachtsziekten, van prostitutie en van alcoholisme;

b. verzorging van geestelijk zieken en abnormalen, Krankzinnigenwet;

c. verzorging van lichamelijk gebrekkigen.

Het onderwijs in de ziekteleer, noodig tot goed begrip van de onderwerpen, vermeld onder de afdeelingen IV-VI, moet worden herhaald.

Artikel 6.

Voor de praktische opleiding wordt vereischt:

a. ten minste een maand praktisch wijkverplegingswerk, zoo mogelijk op het platteland, gelijktijdig met werken ten behoeve van de zuigelingenbescherming en de tuberculosebestrijding;

b. een maand praktisch werken aan een erkend consultatiebureau voor tuberculosebestrijding, met huisbezoek;

c. een maand praktisch werken aan een erkend consultatiebureau voor zuigelingen, met huisbezoek;

d. drie weken werken met den schoolarts en de schoolverpleegster;

e. een maand praktisch werken aan een consultatiebureau voor moeilijke en achterlijke kinderen, met het daaraan verbonden huisbezoek,

of een maand werken aan een school voor buitengewoon lager onderwijs,

of een maand werken in een inrichting, waar kinderen met lichte geestelijke afwijkingen verpleegd worden.

Voor de plaatsing in een van de onder *e* bedoelde inrichtingen is de goedkeuring van den geneeskundig inspecteur vereischt;

f. het maken van enkele excursies naar maatschappelijk hygiënische instellingen.

Waar in dit artikel sprake is van een maand werken, dient hieronder te worden verstaan 28 dagen.

Artikel 7.

Na afloop van elken cursus wordt examen afgenomen.

Om tot het afleggen van het examen te worden toegelaten, wordt geëischt, dat zowel de theoretische als de praktische opleiding naar het oordeel van den voorzitter der examencommissie naar behooren is gevolgd.

Bovendien moeten aan dezen worden overgelegd:

a. de stukken, genoemd in artikel 2;

b. een bewijsstuk, waaruit blijkt, dat de candidate een huishoud- en kookcursus heeft gevolgd;

c. een verklaring van de leiders van de praktische wijkverpleging en de consultatiebureaux voor

tuberculosebestrijding en voor zuigelingen, dat de candidate haar werkzaamheid aan deze inrichtingen naar behooren heeft verricht, een verklaring van den schoolarts nopens haar werkzaamheid met dezen.

Elk dezer verklaringen moet vergezeld zijn van een cijfer, dat de praktische bekwaamheid, die de candidate heeft verworven, aanduidt en bij de vaststelling waarvan gebruik is gemaakt van de schaal 1 tot en met 10.

Indien meer dan één van de onder *c* genoemde verklaringen ontbreekt, wordt toelating tot het examen geweigerd; ontbreekt één verklaring, dan mag na voldoende examen aan de geslaagde het in art. 14 genoemde bewijsstuk niet worden uitgereikt dan nadat deze verklaring bij den voorzitter der examencommissie is ingekomen.

Artikel 8.

Het examen wordt afgenomen door de docenten van den cursus, die te zamen de examencommissie vormen. De voorzitter wordt aangewezen door het lichaam, dat den cursus heeft georganiseerd.

In dien aan de opleiding in een vak is medegewerkt door een andere organisatie dan het lichaam, waarvan de opleiding uitgaat, kan een vertegenwoordiger van die organisatie in dat vak mede examineeren.

Het afnemen van de examens geschiedt in tegenwoordigheid van door den Minister van Sociale Zaken aangewezen deskundige gedelegeerden, voor wie de in art. 7 genoemde stukken ter inzage liggen.

De geneeskundig hoofdinspecteur en de er bij betrokken geneeskundig inspecteur van de volksgezondheid hebben het recht de examens bij te wonen.

Artikel 9.

De regeling van het examen geschiedt door de organisatie, van welke de opleiding uitgaat, alsook het vaststellen van dag, uur en plaats, dit laatste in overleg met de geneeskundige inspectie van de volksgezondheid; zij wordt zoo vastgesteld, dat iedere gedelegeerde het examineeren van een groep van 6 candidaten volledig kan bijwonen.

Artikel 10.

Het examen wordt mondeling afgenomen; voor het examineeren van de in art. 5, sub I-VI, genoemde groepen, wordt 20 minuten beschikbaar gesteld, voor iederen examinator 10 minuten. Zijn voor een groep meer dan twee examinatoren aangewezen, dan wordt in onderling overleg vastgesteld, welke twee examinatoren de candidate zullen ondervragen. Wordt geen overleg verkregen, dan beslist het lot.

Artikel 11.

Bij de beoordeeling van de kennis van de candidate wordt gebruik gemaakt van de volgende cijfers:

- 10 = uitmuntend;
- 9 = zeer goed;
- 8 = goed;
- 7 = ruim voldoende;
- 6 = voldoende;
- 5 = even voldoende;
- 4 = onvoldoende;
- 3 = zeer onvoldoende;
- 2 = slecht;
- 1 = zeer slecht.

Artikel 12.

Voor elk der vakken, waarin geëxamineerd is, wordt een cijfer gegeven. De voorzitter van de commissie vult deze cijfers in op een staat.

Om te kunnen slagen, moeten de praktijkcijfers voor de vakken, genoemd onder *c*, in artikel 7:

tuberculosebestrijding, wijkverpleging en schoolverpleging, elk voor zich minstens 6 zijn; de cijfers voor de vakken, vermeld in art; 5, sub III*b*, en sub IV en V, gemiddeld 6 zijn, en moet het gemiddelde van alle examencijfers ook gemiddeld 6 zijn.

De examencommissie kan ten opzichte van een candidate in overleg met den daarbij betrokken Regeeringsdeskundige besluiten tot een verlengd examen in één of meer vakken.

Artikel 13.

De commissie oordeelt, met inachtneming van het bepaalde in art. 12, bij gewone meerderheid van stemmen over het al of niet geslaagd zijn van de candidate. Staken de stemmen, dan beslist de voorzitter.

Bij verschil van meening omtrent het al of niet voldoende van een examen van een candidate tusschen den daarbij betrokken Regeeringsdeskundige en den examinator beslist de eerstgenoemde.

Wordt een candidate afgewezen, dan wordt bepaald na welken tijd zij het examen mag herhalen en kan de commissie, met goedvinden van den daarbij betrokken Regeeringsdeskundige, de candidate toestaan om in de onvoldoende vakken herexamen af te leggen:

Artikel 14.

Wanneer het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt hiervan aan de geslaagde een bewijsstuk uitgereikt.

Artikel 15.

De geneeskundige hoofdinspecteur van de volksgezondheid stelt na ontvangst van het bewijsstuk de aantekening voor wijkverpleging op het diploma en maakt hiervan melding in het Rijksregister.

Artikel 16.

De kosten van het examen bedragen f 10, voor welk bedrag het examen niet meer dan éénmaal herhaald kan worden.

Het verschuldigde examengeld wordt vóór het examen bij den geneeskundig hoofdinspecteur van de volksgezondheid gestort.

Artikel 17.

De cursussen, begonnen in 1933 en eindigend in 1934, worden gevolgd door een examen, dat geregeld is op de basis van deze beschikking, met dien verstande, dat niet zullen worden verlangd de bewijzen, bedoeld in artikel 6, eerste lid, onder *e*, en in artikel 7, onder *b*.

Artikel 18.

Deze beschikking treedt in werking op 1 Januari 1934.

's Gravenhage, 8 November 1933.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
A.L. Scholtens.